

De Balans

Lente editie

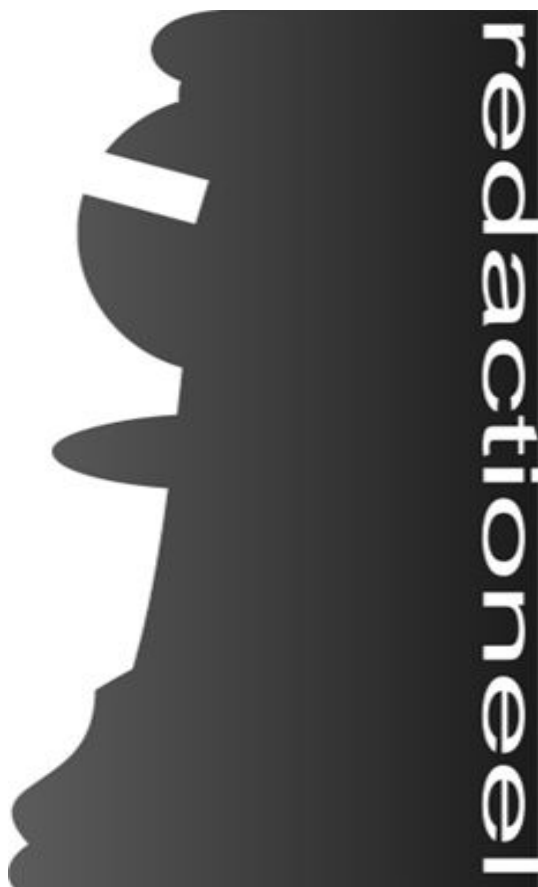
April 2023 - Jaargang 44 nummer 4

Redactioneel

Terwijl een waterig zonnetje door het raam naar binnen kijkt, stel ik dit Lente nummer samen. Herman is weer eens in de oude doos gedoken en Kees zoekt weer een plek om buiten te kunnen schaken. Peter heeft weer een aantal combinaties gevonden en John geeft een kijkje op zijn gambietjes. De rest van de pagina's werden door de redactie gevuld.

Veel leesplezier gewenst!

Jos Heesen

Colofon

De Balans is het clubblad van UCS De Rode Loper en verschijnt minimaal 4x per jaar.

Kopij kun je sturen naar :
redactie@ucsderodeloper.nl

Redactie en vaste schrijvers:

- Peter Das
- Jos Heesen
- John Temming
- Kees Volkers

Voor meer informatie over UCS De Rode Loper:

www.ucsderodeloper.nl

waar ook ons forum te vinden is.

UCS De Rode Loper is opgericht op
: **25 november 1930.**

Ereleden van de club zijn :

- Nico van Harten
- Jan Polders
- Jan Prins

Inhoud:

• Uit de oude doos	3
• New in Chess books	5
• Rode Lopers combineren	9
• Siberische Hooglanden	11
• Euweplen	13
• De Lippenbalsemaffaire	15
• Gambietje hier en daar	17
• Oplossingen combinaties	22

Uit de oude doos (II)

Herman van der Ploeg

Afgelopen november kwam ik, na het overlijden van mijn hoogbejaarde schoonvader, in het bezit van een stapeltje oude schaakboeken uit de jaren vijftig, zestig en zeventig. Een stuk of tien Prisma-deeltjes van Hans Bouwmeester bijvoorbeeld, maar ook boeken van Euwe, Lodewijk Prins en Hans Böhm, "benevens" een klein schaakbord met zachtjes glanzende Staunton-stukken.

Ach ja, Hans Bouwmeester; wie kent hem niet? Wie is niet met hem opgegroeid? Nou, onze talrijke jeugdige leden van tegenwoordig, vermoed ik zo. Oké dan, ter info: hij was wiskundeleraar en schaakpedagoog, en hij heeft met zijn boeken vele generaties schakers onderwezen. Bij ons thuis hadden we drie boekjes van hem in de kast.

Ik heb Bouwmeester één keer ontmoet, tijdens een lezing bij de toenmalige schaakclub Vianen, waar ik twee jaar heb gespeeld. Hij kon fantastisch goed en onderhoudend uitleggen, en hij kende zijn klassiekers als geen ander. De jonge Timman heeft nog nuttige lessen van

hem gehad, totdat die zijn niveau ontsteeg.

Eén van de andere boeken die ik in handen kreeg was *AVRO Schaaktoernooi 1973*, van prof. dr. M. Euwe. De plechtstatige, gedragen toon van die dagen (voor mijn gevoel nog helemaal niet zo extreem lang geleden) las ik met veel plezier:

"Onder het fel opflitsend oog van de foto-camera's, het zachte gezoem van een film-camera en het voorzichtige gefluister in microfoons - het was duidelijk, dat een medium, dat zich met televisie en radio pleegt bezig te houden, als organisator van het schaaktoernooi optrad! - nam de Prins [Claus] plaats achter een indrukwekkende machine, waarmee hij kontakt had met een computerbrein dat zou uitmaken, wie tegen wie zou spelen."

Overigens had de AVRO in 1938 óók al een legendarisch schaaktoernooi georganiseerd, met Euwe, Keres, Flohr, Capablanca, Aljechin, Reshevsky, Fine en Botwinnik. Keres en Fine deelden de winst. Zij golden toen als de nieuwe, opkomende generatie.

In 1973 deden de volgende spelers mee (ik volg de spelling van het toernooiboek): Poloegajewski,

Ivkow, Andersson, Ljubojevic, Geller, Timman, Sax en Szabo. Timman was in die dagen nog een jeugdige IM met een rating van 2480, en hij eindigde als laatste, met 4 uit 14.

Maar uiterekend tegen de speler met de hoogste rating wist hij te winnen. Poloegajewski (2645) nam een vergiftigde pion en moest opgeven na dameverlies. In 15 zetten!

Wit: Timman

Zwart: Poloegajewski

1. e4 c5 2. Pf3 d6 3.d4 cxd4 4. Pxd4 Pf6 5. Pc3 a6 6. L95 e6 7. f4 Pbd7 8. Df3 Dc7 9. 0-0-0 b5 10. Ld3 Lb7 11.The1 h6.

Timman noemde dit in zijn commentaar de kritieke stelling.

12. Dh3!

Een nieuwtje dat Timman had voorbereid, met dank aan Donner. Ik citeer Timman: *"De belangrijkste pointe is dat 12. .. hxg5 13. Dxh8 gxf4 14.Lxb5! in wits voordeel uitvalt. Verder staat de dame uitstekend op h3, om de wending Pc3-d5 (na een zwarte lange rochade) latent te houden."*

12. ..0-0-0 13. Lxf6 Pxf6 14. Pd5! Da5?

"Een ernstige blunder.

Poloegajewski moet wel zeer nerveus geweest zijn. Na 14. .. Pxd5 15. exd5 Lxd5 16. a4! zou de strijd pas goed losgebrand zijn. Naar mijn mening zijn de witte aanvalskansen en ontwikkelingsvoorsprong belangrijker dan de zwarte pluspion en diens loperpaar." Aldus de jeugdige Timman (toen 22 jaar...).

15. Pb3

"Zwart geeft het op. Na 15. .. Dxa2 16. Pc3 is de dame gevangen."

New In Chess: sample pages 3

Jos Heesen

In deze Balans kijk ik naar de sample pages van “*Chess Training for Post-Beginners*” van Yaroslav Srokovski.

Dit is zijn, door Google Translate vertaalde, introductie van het boek:

“Hoe kan ik beter worden in schaken? Hoe moet ik trainen? Deze vragen houden dagelijks duizenden, misschien wel miljoenen mensen bezig. Een hele reeks goede boeken zijn geschreven en trainingsmethoden zijn ontwikkeld voor schaakbeginners.

Je kunt de basis van schaken leren met tal van boeken. En daarnaast zijn er zeer goede boeken die zijn ontworpen voor mensen op masterniveau. Naar mijn mening zijn de eerste en belangrijkste schrijvers van deze boeken Mark Dvoretsky en Iosif Dorfman.

Ook zijn er pogingen gedaan om boeken te schrijven voor de ‘middenklasse’ (clubspelers). Dergelijke boeken vallen echter meestal neer wanneer ze worden geconfronteerd met een centraal probleem: de auteurs mogen dan zeer goede schakers zijn, ze vinden het moeilijk om zich in de geest van andere spelers te verplaatsen en de problemen van clubspelers te begrijpen.

In de loop van zijn of haar ontwikkeling doorloopt een schaker

veel verschillende fasen. In het begin zijn er de moeilijkheden om gefocust te blijven op het geheel van het bord en stukken of pionnen worden vaak gewoon en prijs gelaten. De volgende fase binnen ontwikkeling vereist wat intensief werk aan het verbeteren van de vaardigheid van combinatie.

Wanneer de speler een Elo-rating van 1400-1500 heeft bereikt, moet hij daarmee beginnen belangstelling hebben voor eenvoudige strategische problemen. Mijn boek is daar specifiek op gericht Elo 1400-2200 groep.

In het boek wil ik u kennis laten maken met een deel van het systeem dat ik heb uitgetest in de praktijk met mijn eigen studenten. Ik weet zeker dat het werkt.

Ik weet hoe belangrijk het tegenwoordig is om toekomstige ontwikkeling op een solide basis te bouwen fundering. De moderne mens heeft last van informatie overbelasting. Dit is vooral waar wat het schaakspel betreft. Om die reden is het erg belangrijk om structureer je schaakkennis op een beredeneerde manier. Ik wil de zaken niet vereenvoudigen, omdat dat de student de totaal verkeerde indruk zou kunnen geven dat schaken zelf is eenvoudig. Schaken is enorm complex, het heeft ontelbare verschillende facetten waarop men zou enig licht kunnen werpen in een handleiding. Maar in dit boek wil ik me concentreren over wat ik beschouw als het centrale probleem: de beoordeling van een functie.

Welke beslissing we ook nemen bij het schaken, is gebaseerd op een evaluatie van de stelling.

Bewust of onbewust zijn we continu bezig met het evalueren van posities. Wij kunnen alleen een juiste beslissing nemen als we ze correct evalueren. Zoals Magnus Carlsen zei in een interview, het maakt niet uit hoeveel zetten men van tevoren kan berekenen; Het gaat erom of onze inschatting van de eindpositie juist is.

Dus, hoe kom je tot een correcte evaluatie van een functie? Ons brein moet vergelijk de specifieke positie met een patroon. Elke schaker moet een voorraad van dergelijke patronen. Om dergelijke patronen te ontwikkelen, raad ik iedereen aan tijd dat je een functie evalueert, houd je allereerst rekening met opleidingsdoeleinden vrij schematisch de volgende punten: de veiligheid van de koning, controle over het centrum, lange termijn (statische) voordelen en korte termijn (dynamische) voordelen. m gebruik te kunnen maken van dit raamwerk, moet u intensief werken aan elk van de in afzonderlijke elementen.

In dit boek gaan we in op de voordelen op lange termijn. We zullen eens goed kijken bij elk statisch element. Ik heb elke positie in het boek met mijn studenten besproken en velen van hen zijn sterke spelers geworden, velen zelfs grootmeesters. Ik ben ervan overtuigd dat elke speler die dit boek intensief bestudeert, zijn of haar Elo-

rating met minstens 100 Elo-punten zal verbeteren.

Tot slot zou ik u willen aanbevelen om het geboden kader uit te breiden voor jou in dit boek met je eigen voorbeelden, vooral met voorbeelden uit je eigen spellen. Dingen waar we steeds naar terugkeren ontwikkelen hun eigen dynamiek in ons bewustzijn. Dit is al lang bekend en ongeveer 100 jaar geleden werd het bevestigd in experimenten door William James, een van de de vaders van de wetenschap van de psychologie. Van deze kennis heb ik met succes gebruik gemaakt in mijn schaaktraining en, beste lezers, ik hoop dat u er ook profijt van zult hebben ervan.

Hier en daar kromme zinnen, maar de strekking is duidelijk.

*In het eerste hoofdstuk behandelt Yaroslav de situatie als stukken zijn afgesneden van het strijdperk.
Weer met Google Translate:*

“De activiteit van elk stuk kan worden gemeten aan de hand van het aantal vierkanten dat het bestuurt. Hierbij moet echter rekening worden gehouden met het feit dat niet alle vierkanten hebben dezelfde waarde. De belangrijkste zijn de centrale vierkanten (e4, d4, e5, d5) en als algemene regel geldt dat hoe verder een vierkant van het midden verwijderd is, hoe kleiner het is waard.

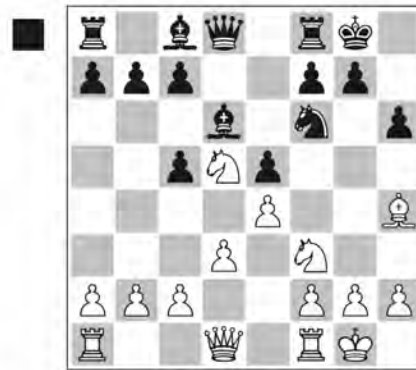
De kenmerken van actieve stukken omvatten de controle over belangrijke velden, mobiliteit en stabiliteit.

Met stabiliteit bedoelen we het vermogen van een stuk om gedurende een lange periode actief te blijven tijd en om langdurig druk uit te oefenen op de positie van de tegenstander zonder de laatste in staat zijn om het aan te vallen. Een stuk kan worden afgesneden van het spel en daardoor niet in staat zijn om te controleren belangrijke (bijvoorbeeld centrale) pleinen. Het is ook onbeweeglijk. Het zijn meestal kleine stukken die uit het spel worden gehaald, waarna hun relatieve waarde sterk wordt verlaagd van 3 pionnen naar 2 of zelfs 1,5. Als een toren geïsoleerd is op deze manier daalt de waarde snel van 5 naar 3 of zelfs 2 pionnen. Een stuk dat is afgesneden van de actie kan worden vergeleken met een ernstige ziekte wanneer deze volledig is genezen is zelden mogelijk. Het juiste plan om aan te nemen bij het spelen tegen een gesneden stuk off van het spel bestaat vaak uit het spelen op de andere vleugel omdat dan de geïsoleerd stuk kan geen invloed uitoefenen op wat er gebeurt.”

Hij geeft daarbij het volgende voorbeeld:

WINTER - CAPABLANCA

Hastings 1919

10...g5 11. Nxf6+

White had probably based his hopes above all on 11. Nxf6. After 11...hxg5? 12. Qxg5 the pin on the black knight would have been very unpleasant, e.g. 12...Qe7 13. Nxe7+ Kxe7 14. Wf3 Kg7 (forced) 15. Wg3 (White takes aim at the king and prepares f2-f4 so as to include the rook in the attack) 15...Wd6 16. Qd2+ Kh8 17. Qc3 Nd7 18. f4 Wg6 (18...f6? would be wrong: 19. fxe5 fxe5 20. Rxf8+ Wxf8 21. Rf1 Wg7 22. Wh4+ Kg8 23. Rf5 and White is winning) 19. Wh3+ Wh7 20. We3 and White has more than sufficient compensation for the piece he has sacrificed.

But after 11...Nxd5! 12. Nf3 Ne7 13. Qf6 Wd7 14. Wd2 Kh7 15. Qxe5 Ng6 Black achieves a clear advantage.

White may have two pawns for the bishop, but that is not sufficient compensation for a piece.

11...♖xf6 12.♗g3 ♗g4!

Black pins the knight and prepares the exchange on f3. After that the white pawn structure on the kingside is paralysed. The bishop on g3 is sentenced to 'lifelong imprisonment'.

13.h3 ♗xf3

Or 13...♗h5 14.♗h2 ♗xf3 15.♖xf3 ♖xf3 16.gxf3 with a position similar to that in the game.

14.♖xf3 ♖xf3 15.gxf3 f6

Black now has in effect an extra piece. But where should he be playing? On the queenside, of course, it is there that he has to open up the play.

This plan fits in with the golden rule of chess: 'Play where you have the advantage'.

16.♗g2 a5 17.a4 ♖f7

Typical Capablanca: in positions in which his opponent has no counterplay, all his pieces are first moved to their optimal positions before his actual plan is carried out. The optimal square for the black king is e6, where it is centralised and where it cannot be harassed by the two white rooks.

18.♖h1

White misses the opportunity to organise his defence. As Kasparov showed in

My Great Predecessors, White could also have set up a fortress with 18.c4! (see the next note), after which the black bishop is locked in as well.

18...♗e6

19.h4

Kasparov recommended 19.c4!, for example: 19...c6 20.♖hc1 ♖fb8 21.b3 b5 22.♖c3 ♖b6 23.♗f1 bxc4 (23...♖ab8 24.axb5 cxb5 25.♖xa5 also results in a tangible advantage for Black) 24.dxc4 ♖ab8 25.♖a3! and then ♗e2-d2-c2 would have guaranteed the draw. But not 25.♖b1? ♖b4 and the a4-pawn falls.

19...♖fb8

Black opens a second front, where he has an extra pawn at his disposal. This demonstrates the well-known principle of the two weaknesses. The first weakness is the bishop on g3 (a strategic disadvantage), the second is to be created on the queenside.

20.hxg5 hxg5 21.b3 c6 22.♖a2 b5! 23.♖ha1 c4!

The decisive breakthrough.

24.axb5 cxb3 25.cxb3 ♖xb5 26.♖a4 ♖xb3 27.d4

After 27.♖xa5 ♖xa5 28.♖xa5 ♖xd3 Black is also winning.

27...♖b5 28.♖c4 ♖b4 29.♖xc6 ♖xd4

White resigned.

Rode Lopers Combineren – aflevering 43

Peter Das

Wanneer is iets nou tactiek? Die vraag dringt zich regelmatig bij mij op als ik ten behoeve van deze rubriek partijen op de liveborden terugkijk of het forum afstruin naar pareltjes.

Op schaakzone.nl vind ik een definitie: *tactiek [...] is het winnen van materiaal of het mat zetten van de tegenstander door middel van een combinatie. Een combinatie is een geforceerde manoeuvre van zetten waarbij een of meer stukken samenwerken.*

Afgezien van het raadsel hoe één stuk kan samenwerken, lijkt me dit een redelijk werkbare definitie. Echter, soms blijf je na het zien van een combinatie toch in vertwijfeling achter. Is een paardvorkje een combinatie? Wel als je je tegenstander geforceerd in een positie krijgt waarin zo'n vorkje mogelijk is. Maar wat als je tegenstander gewoon blundert, zoals bijvoorbeeld in de slotstelling van de partij Steven Ros – Ronny van der Heijden van afgelopen 14 april (te raadplegen op het forum in het draadje Derde SOS 2022-2023)?

En daarnaast, draait een hele schaakpartij uiteindelijk niet om het samenwerken van stukken, om mat zetten en vaak ook om materiaalwinst? Is een hele partij dan niet gewoon een grote combinatie?

Vragen waarop ik ook geen antwoord heb, maar die in sommige van de

geselecteerde stellingen een rol spelen. Ik nodig u van harte uit om er in te duiken.

Deze keer twee inzendingen en wel van de trouwe bijdragers, Jos Heesen en Peter Hoogakker.

Net als in de eerdere afleveringen loopt de moeilijkheidsgraad op van makkelijk naar moeilijk. Vooral de eerste vijf stellingen zou je vrij vlot moeten zien. Stelling 6 is misschien wat moeilijker om nauwkeurig tot het eind op te lossen.

Heb jij, net als Arnold, in een van je recente of minder recente partijen een mooie combinatie gespeeld of gezien en lijkt jou een vermelding in De Balans ook wel leuk, stuur ze dan met oplossing bij voorkeur in pgn of FEN formaat (een screenshot gaat ook wel lukken) op naar drlcombinaties@gmail.com. Fragmenten uit internetpartijen zijn ook welkom, mits ze zijn voorzien van naam of *nickname* van tegenstander, type partij (snelschaak, rapid, correspondentie, etc.) en gespeelde datum.

De mooiste ervan worden opgenomen in *Rode Lopers Combineren*.

(red: het was Euwe die zei dat tactiek is weten wat te doen als er wat te doen is en strategie is weten wat te doen als er niets te doen is)

Stelling 1: zwart aan zet

Stelling 4: zwart aan zet

Stelling 2: wit aan zet

Stelling 5: zwart aan zet

Stelling 3: wit aan zet

Stelling 6: wit aan zet

Siberische Hooglanden

Jos Heesen

Als je weet dat je voor een uitwedstrijd van het Tweede KNSB naar een locatie De Inham moet, vrees je het ergste. Het waren de eerste waterkoude dagen van maart dat we tegen Hoogland 1 moesten aantreden. Het behalen van een overwinning was niet zo zeer bedoeld voor ons zelf, maar voor het lijfsbehoud van het Eerste KNSB. Of dat voldoende motivatie gaf, moest die zaterdagmiddag blijken.

Vlak voordat ik wilde wegrijden uit Alphen kreeg ik een appje van Mienuk of hij mee kon rijden. “Natuurlijk, laten we over 10

minuten afspreken bij scholengemeenschap Scala aan de President Kennedylaan”. Geen Mienuk gezien, en iets op mijn telefoon zorgde ervoor dat er geen appjes kwamen of gingen?! Later bleek, uit zijn contacten met teamleider Henk, dat hij bij een andere school stond te wachten. Dus geen Mienuk in de opstelling en moest Henk, die slechts als chauffeur was meegegaan, alsnog onze kleuren verdedigen. Toen we de Inham binnengingen viel direct op dat het buiten warmer was dan binnen. Een ervaring die meerdere bezoekers van de locatie moet zijn opgevallen, getuige het feit dat er op diverse plekken deze bordjes stonden:

Koud? Doe volgende keer iets warmers aan!

In het openingswoord werd er ook melding gemaakt dat er geen verwarming en geen catering was. Ook consumptiebonnen ontbraken.

Op de eerste vier borden streden we daar tegen een ELO overmacht, maar toch... Gelukkig zijn er acht borden, en daar werd wel gescoord:

	<u>Hoogland 1</u>	Rating		<u>De Rode Loper 2</u>	Rating	
1	<u>Officier, Tom</u>	1899		<u>Heesen, Jos</u>	1823	1 - 0
2	<u>Paternotte, Stephan</u>	1965		<u>Weelink, Jeroen</u>	1812	1 - 0
3	<u>Hooning, Freek</u>	1869		<u>Toby, Almer</u>	1727	1 - 0
4	<u>Snijders, Jan</u>	1739		<u>Wazzan, Amr</u>	1729	1 - 0
5	<u>Verbeek, Harm</u>	1700		<u>Lingen van, Henk</u>	1591	½ - ½
6	<u>Kruk van der, Boris</u>	1446		<u>Ezeoke, Nonso</u>	0	0 - 1
7	<u>Vucinec, Sacha</u>	1438		<u>Jansen, Paulus</u>	1626	0 - 1
8	<u>Kok, Jan</u>	1358		<u>Klute, Leon</u>	0	0 - 1
						4½-3½

Van de andere partijen heb ik niet veel meegekregen omdat ik verkleumd en bevroren achter het eerste bord zat.

Wel wil ik de Rode Lopers deelgenoot maken van het moment in de partij dat bij mij de kou op de blaas sloeg en ik mijn stoel zo snel mogelijk wilde verlaten...

In de stelling hiernaast heeft zwart zojuist een pion op a4 geslagen.

DRL2 KNSB

Ik dacht een torenruil voor te stellen met **28.Tfb1...** waarna ik naar het toilet rende, om teug te komen en te zien dat zwart een prachtzet gespeeld had... Aan de Rode Lopers om die zet ook te vinden.

Euweplein 2019

Kees Volkers

Tot ver in de negentiende eeuw werden moordenaars en dieven in ons land nog veroordeeld tot de galg of opsluiting in werkkampen of tuchthuizen. Begin 19e eeuw echter kreeg een nieuwe theorie binnen het strafwezen steeds meer aanhangers: in plaats van misdadigers te straffen moest je ze weer op het goede pad zien te krijgen, te 'genezen' als het ware. De remedie daartoe was eenzame opsluiting in cellen, waardoor het geboefte tot berouw en inkeer zou komen.

Zo verrezen in heel Nederland opeens zogenaamde cellulaire gevangeniscomplexen. In Utrecht is de gevangenis aan het Wolvenplein (1856)

daar een voorbeeld van, maar ook de koepelgevangenissen in Haarlem, Breda en Arnhem stammen uit deze periode. De meeste zijn in de afgelopen decennia gesloten, maar zijn als cultureel erfgoed bewaard gebleven en hebben een nieuwe functie gekregen.

Amsterdam heeft vier grote cellulaire gevangeniscomplexen gehad. De laatste was de Bijlmerbajes (gesloten in 2016). Nu zijn er binnen de gemeente geen grote gevangeniscomplexen meer. Het oudste complex stond aan het Kleine-Gartmanplantsoen, vlakbij het Leidseplein. Het werd in 1850 gebouwd aan wat toen nog de rand van de stad was.

In WOII confisqueerden de Duitsers het complex, zo heeft Anne Frank hier nog een paar dagen vastgezet, voordat ze werd gedeporteerd.

In 1979 kwam de Bijlmerbajes klaar en werd de oude gevangenis gesloten. De 2e foto, genomen vanaf het binnenterrein waar de boeven werden gelucht, geeft een idee van het 19e-eeuwse gebouw. Naast de gevangenis stond aan de ene kant het oude kantongerecht, nu café en cultuurcentrum De Balie. Aan de andere

kant stond het gebouw van de kerkelijke Vrije Gemeente, in 1967 gekraakt en sindsdien poptempel Paradiso.

Het gevangeniscomplex zelf is verbouwd tot een conglomeraat van winkels, horeca, woningen, kantoren en een casino. Waar de luchtplaats was, is nu het Max Euweplein. Op het plein is een openlucht schaakspel, waarvan druk gebruik wordt gemaakt. Ook op een frisse januaridag in 2019, zoals de 1e foto laat zien: met toeschouwers.

Foto 1989, stadsarchief Amsterdam

De Lippenbalsemaffaire

Jos Heesen

Toen ik wat oud materiaal aan het opruimen was, vond ik dit verhaaltje, terwijl ik net de hoofdpersoon op mijn computerscherm had gezien!

Er was eens een toernooi (Vandoevre Open 2007) en een van de deelnemers was de twintigjarige Anna Rudolf uit Hongarije. Na de derde ronde staat zij verrassend met 3 uit 3 boven aan de ranglijst. Een ooggetuige verklaart dat direct na de derde ronde de Litouwse IM Oleg Krivonosov Anna ervan beschuldigt Fritz te gebruiken tijdens de partij. Voor zijn bewering levert hij geen enkele logische verklaring, laat staan enig bewijs.

De volgende dag krijgt hij bijval van GM Vladimir Lazarev uit Frankrijk en IM Ilmars Starostist eveneens uit Litouwen. Zij allen beschuldigden Anna nu van het gebruik van Rybka. De drie spelers verklaren dat Anna te vaak naar het toilet gaat en dat haar tas een geheime internetverbinding heeft. Om preciezer te zijn, verklaren zij dat de geheime internetverbinding de beste zetten doorgeeft met behulp van de lippenbalsem van Anna!

In de laatste ronde moet Anna tegen de Litouwer Starostist spelen. Anna staat op dat moment een half punt voor Starostist.

Om kampioen te worden heeft zij voldoende aan remise.

Starostist vraagt de scheidsrechter of hij de tas van Anna wil controleren en in beslag nemen. Bovendien mag zij haar lippenzalf niet meer gebruiken, of de speelruimte verlaten zonder toestemming van de scheidsrechter.

Anna Rudolf in 2016

Anna's moreel werd hierdoor vernietigd, vooral toen Starostist ook nog weigerde haar hand te schudden.

En nog steeds bewees zij tijdens de hele partij dat zij sterk speelde, zelfs toen zij alsnog verloor, aldus de ooggetuige.

De ooggetuige zag dat Rudolf erg leed onder de beschuldigingen. Na de laatste partij verliet ze huilend de speelzaal en verscheen ook niet in de ruimte voor de spelers. Mensen probeerden haar gerust te stellen, maar ze was erg ontdaan en

kon niet begrijpen dat haar dit was overkomen.

Bij de prijsuitreiking legde de voorzitter van de organiserende club aan de toeschouwers uit dat Anna een slachtoffer was van een conflict dat werd geschapen om haar tijdens de laatste ronde uit haar concentratie te halen.

“Je had het applaus eens moeten horen” vertelde de ooggetuige aan een medewerker van Chessdom, *“Dat duurde wel vijf minuten!”*

In de eerste ronde van het toernooi won ze van Christian Bauer de volgende partij:

1. b4 e5 2. a3 d5 3. Lb2 Pd7 4. e3 Ld6 5. c4 dxc4 6. Lxc4 Pgf6 7. Pf3 O-O 8. Dc2 b6 9. d3 Lb7 10. Pbd2 a6 11. O-O b5 12. Lb3 Tc8 13. d4 exd4 14. exd4 Ld5 15. Lxd5 Pxd5 16. Pe4 P7b6 17. Tad1 c6 18. Pc5 Ta8 19. Tfe1 Dc7 20. g3 h6 21. Ph4 Tfd8 22. Lc1 Lf8 23. Pf5 a5 24. bxa5 Txa5 25. De2 Taa8 26. Dg4 Kh8 27. Dh4 Te8 28. Kg2 Dd8 29. Txe8 Dxe8 30. Dg4 Pf6 31. Df3 Pbd5 32. g4 Lxc5 33. dxc5 De4 34. h3 Kg8 35. Dxe4 Pxe4 36. Lb2

36...f6 37. Pd4 Pxc5 38. Pxc6 Pf4+ 39. Kf3 Pfd3 40. Ld4 Txa3 41. Le3 b4 42. Tb1 b3 43. Pb4 b2 44. Pc2 Tc3 45. Pd4 Kf7 46. Ke2 Pa4 47. Kd1 Tc4 48. Pe2 Ke6 49. Kd2 Pb4 50. Kd1 Kd5 51. f3 Pa2 52. Ld2 Tc7 53. h4 Kc4 54. Kc2 Pb4+ 55. Kd1 Kb3 56. Pc1+ Txc1+ 57. Txc1 bxc1=D+ 58. Kxc1 Pc3 59. Le3 Pcd5 60. Ld2 Kc4 61. g5 hxg5 62. hxg5 f5 63. Kd1 Kd3 64. Lc1 Pc2 65. Lb2 g6 0-1

Gambietje hier, gambietje daar (1) Siciliaans vleugelgambiet

John Temming

Als je onderstaand diagram een prettige stelling vindt om met wit te spelen ondanks een pion minder lees dan vooral door. Zwart is hier aan zet.

In deze serie wil ik je dan meenemen in de wereld van gambieten die ik de afgelopen eeuwen met succes en soms met minder succes heb gespeeld. Ik geef deze “geheimen” prijs omdat ik mezelf vanaf nu als schaakpensionado beschouw, ik heb geen geduld meer om een hele avond op 1 partij te zitten. Het liefst speel ik een deel van de avond 5 minuten potjes, wat ik thuis dus via Chess.com regelmatig doe.

Maar het zou leuk zijn als er iemand door deze serie deze gambieten met plezier en succes gaat spelen. In dit artikel mijn totaal onbekende variant van het redelijk onbekende

Siciliaans vleugel gambiet.

De uitgangspositie,

1.e4 c5 2.b4!?

is overigens al eeuwenoud en niemand minder dan Paul Keres experimenteerde in zijn jonge jaren met dit gambiet.

Zwarts antwoord is denk ik in 95% van de partijen gewoon nemen op b4. Andere zetten die heel sporadisch gedaan worden zijn b6, d6 of e6. In al die gevallen kan je het beste proberen om in de normaal variant (zie Diagram) te komen en snel te ontwikkelen. Maar normaal dus

2...cxb4 3.a3

Het antwoord hier op is in 70 a 75% van de gevallen 3...e6, daarna komt het slaan op a3 en sporadisch 3...Pc6 wat ook tot de “normaal” variant leidt. Kees Volkers speelt het zeer interessante 3..Da5. De “echte” weerlegging volgens de boekjes is 3...d5 met de simpele truc 4.exd5? Dxd5 5.axb4?? De5+ en de toren valt. Daarom is het een slecht gambiet schijnbaar. Wat nergens in boekjes staat en mijn aanbeveling is, is simpelweg 4.e5. Vaak volgt daar 4..Lf5 5.axb4 Pc6 6.axb4 Pxb4 op. Is dat gevaarlijk op c2? Nee, want het simpele 7.Lb5+ dwingt of het paard of de loper terug en kan je terugkomen in de “normaal” variant met c3 en f4.

Zwart speelt 3...e6

We gaan 3...e6 bekijken.

4.axb4 Lxb4 5.c3 Le7

Wordt bijna altijd gespeeld, Lc5 of La5 komen nauwelijks voor.

6.f4!

Dit is een eigen uitvinding en komt ook mede omdat ik gek ben op het op het opspelen van de f-pion zoals in het Koningsgambiet, in het Lettisch (met zwart), de Olifant en wat al niet meer. Maar wat is de rechtvaardiging van deze zet?! Het schept een breed front voor een toekomstige koningsaanval en na gewone ontwikkelingszetten d4, Pf3, Ld3 en 0-0 staat alles in een mum van een tijd klaar hiervoor. **6...d6 7.d4 Pf6 8.Ld3 Pc6 9.Pf3 0-0 10.0-0**

Dit is zo'n beetje de tabiya van mijn systeem, kan ook via zetverwisselingen ontstaan. Een aanvallende actieve witspeler kan alleen maar dromen van zo'n positie voor 1 pion. Wit heeft veel veelbelovende plannen, afhankelijk hoe zwart reageert. B.v. Pb1 via a3, c2 naar e3 om mee te doen met de aanval. Of h3, g4, De1 en Dg3 en stormen maar. Soms kan ook via a2 de a toren meedoen op f2 of g2. Overigens vindt mijn engine dit - 0,12 dus eigenlijk volledige compensatie voor de pion.

Wat heeft zwart behalve de pion?! De witveldige looper ontwikkelen via a6 en b5 wordt vaak geprobeerd, maar de grap is dat b5 er dan gewoon afgesnoept wordt door de looper, terugslaan kost de kwaliteit... Vaak wordt via Ld7, Tc8 en Dc7 geprobeerd druk op de c-lijn te zetten. De clou voor wit is dan om zo lang mogelijk het paard op b1 te houden. 10...e5 kost een pion na 11.d5! Wat het meeste dus voorkomt is **10...d5 11.e5 Pe4 12.De1**

Vaak reageert zwart dan met 12...f5?! wat ik niet zo'n sterke zet vind. Belangrijk is dan wel om de pion en passant te slaan op f6. Vanaf hier moet je met je eigen creativiteit aan de gang.

Zwart speelt 3...bxa3

Het slaan op a3 lijkt mij het meest principieel. Belangrijk is om met het paard terug te slaan.

3...bxa3 4.Pxa3

Hierdoor is de opzet c3, d4, e4 en f4 nog steeds mogelijk en de c pion kan dan eventueel met Ld2 (Lb2) gedekt worden. Het paard zelf heeft b5 als lekker veld of kan via c4 naar e3 ter ondersteuning van een eventuele f5 opmars. Als zwart nu standaard ontwikkelt, zeg Pc6, e6 en d6 kan je de beoogde structuur opbouwen. Maar als zwart Pf6 speelt voordat wit d4 heeft gespeeld moet je met wit doorschuiven naar e5. Als wit al d4 heeft gespeeld is Ld3 afdoende en die looper staat meteen goed. Dus

4...Pf6 5.e5 Pd5 6.c4! Pc7 7.d4

Ook hier geeft de engine minimaal plusje aan zwart, 0,1en wil 7...d5 spelen. Ook hier is het de bedoeling dan f4 op te spelen. Nadat het brede front is gerealiseerd gewoon Pf3 en Ld3 en de boel staat weer klaar voor de aanval.

Zwart speelt 3...Pc6

Hier komt ongeveer hetzelfde uit als de normaal variant :

3...Pc6 4.axb4 Pxb4 5.c3 Pc6 6.f4

Soms probeert een slimmerik

6...d5 7.e5 d4!?

wat er tricky uitziet. Maar na

8.cxd4! Dxd4

kan wit

9.Ta4

uit de hoge hoed toveren. En als het paard slaat lijkt Lb2 afdoende, en ook nog met een valletje :

8.cxd4! Pxd4 9.Lb2 Db6? (of e6?)

10.Da4+!

en het paard gaat verloren.

Ok, denkt de lezer dezès dan, lijkt me leuk deze opening, maar heb je ook wat praktijk voorbeelden?! Jazeker. Ergens

op zolder heb ik een groot deel van mijn partijen bewaard en dus opgezocht waar ik 2.b4 speelde op het Siciliaans. Hier een paar voorbeelden.

Wit John Zwart Harry Peters 1997

Harry was een speler die in die tijd steevast boven mij eindigde (rond 9-13^e plek), maar zowat altijd verloor van me. Dit is denk ik de vroegste partij waarin ik 2.b4 speelde.

1.e4 c5 2.b4 e6 3.bxc5 Lxc5 4.d4 Le7 5.f4!? Dc7?!

Harry was altijd wel wat hebberig om een pionnetje te veroveren. Ik heb geen bezwaar en ga verder met ontwikkelen.

6.Pf3! Lb4+ 7.c3 Lxc3 8.Pxc3 Dxc3+ 9.Ld2 Dc7 10.Tc1 Dd8

Een actieve stelling en enorme ontwikkelingsvoorsprong voor 1 pion. In een paar zetten kan wit al aan de aanval denken.

11.Ld3 b6 12.De2!

Zwart wilde de witte loper afruilen, met de laatste zet van wit wordt dat wat lastiger.

12...Pe7 13.0-0 a5

Harry wil per se de witte loper er af, maar dat wil ik niet...

14.Txc8!?

De engine vindt het niet geweldig, maar praktisch gezien zou ik het vandaag de dag nog steeds zo doen, maar direct f5 was beter.

14...Dxc8 15.f5 exf5 16.exf5 Kf8?

Uiteraard had hier f6 gespeeld moeten worden door Harry, maar niemand vindt het leuk om zijn koning en de vijandelijke dame op 1 lijn te hebben. Hierna gaat het vrij hard.

17.f6! gxf6 18.Lh6+ Ke8 19.Lg7 Tg8 20.Lxf6 Pc6 21.d5 d6?!

En hier had Harry gerust kunnen opgeven maar verkoos om nog 20 zetten te spartelen 1-0

Wit John Zwart Marcel Bijlsma 2007

Marcel is normaal gesproken een taaie verdediger, maar laat hij hier niet zien en

gaat er af in 16 zetten. In ongebruikelijke stellingen doen de verdedigers vaak vreemde zetten.

1.e4 c5 2.b4 cxb4 3.a3 bxa3 4.Pxa3 Pc6 5.d4 d5 6.e5 f6?!

Deze zet in het begin van de opening is zelden een goed idee.

7.Pf3 Lf5 8.c3 a6 9.Ld3 Lxd3 10.Dd3 h6?

Wat Marcel hier dacht zou ik niet weten en is eigenlijk onverklaarbaar. De stelling was ongeveer gelijk.

11.e6! Dd6 12.Dg6+ Kd8 13.Df7 Kc7 14.Pb5+! axb5 15.Txa8 Pd8 16.Dxf8 1-0

Ik heb in totaal 35 partijen terug gevonden met deze opening, waarvan 23 gewonnen, 7 verloren en 5 remise. Ik vraag me af waarom ik ooit gestopt ben met deze succesvolle variant.

Waarschijnlijk omdat ik weer eens wat nieuws wou. Maar ik ben ervan overtuigd dat als iemand hier zijn tijd insteekt het een goede lijfvariant kan worden.

Probeer het eens!

Gezocht: Eindredacteur / Samensteller voor De Balans

Dit seizoen (22-23) is het laatste dat ik de eindredactie voor De Balans zal verzorgen. In eerste instantie komt dat doordat ik dit seizoen alleen extern heb kunnen spelen en dat in het volgende seizoen ook dat meer kan doen (want geen 10 interne partijen).

Dan is er geen binding meer met de club, en dat moet een eindredacteur van een clubblad wel hebben vind ik.

Er is ook een tweede instantie: het gebrek aan kopij van Rode Lopers.

Zoals ook in dit nummer is te zien heb ik bijna de helft van het aantal bladzijden vol geschreven en ben ik wat dat betreft tegen mijn eigen principes in gegaan.

En dat moet geen nieuwe standaard worden.

De nieuwe Eindredacteur/Samensteller moet goed overweg kunnen met een tekstverwerker, zoals Word. De verschillende begrippen rond de publicatie van schaakpartijen en diagrammen (PGN en FEN) moeten ook geen geheimen voor hem/haar hebben.

Het tijdsbeslag valt mee, mits er voldoende kopij is. Ikzelf had genoeg aan de zondagmiddag vóór de woensdag dat De Balans moest uitkomen.

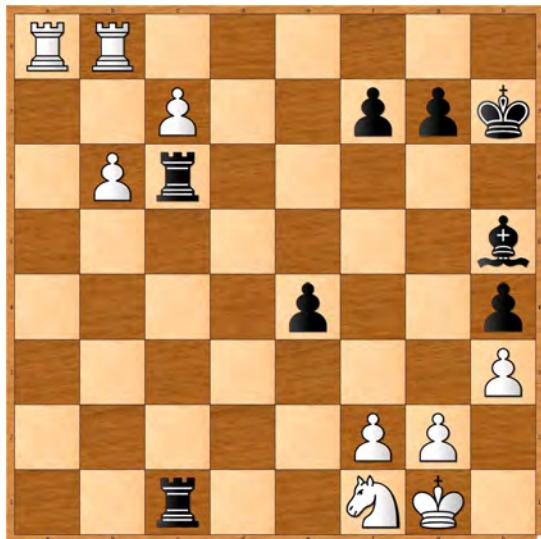
Als het nummer (met een veelvoud van 4 aan pagina's) op maandagochtend in PDF formaat bij onze vaste drukker ligt, is het op woensdag klaar.

Oplossingen Rode Lopers combineren – aflevering 43

Stelling 1: tvallaert – PaardC3

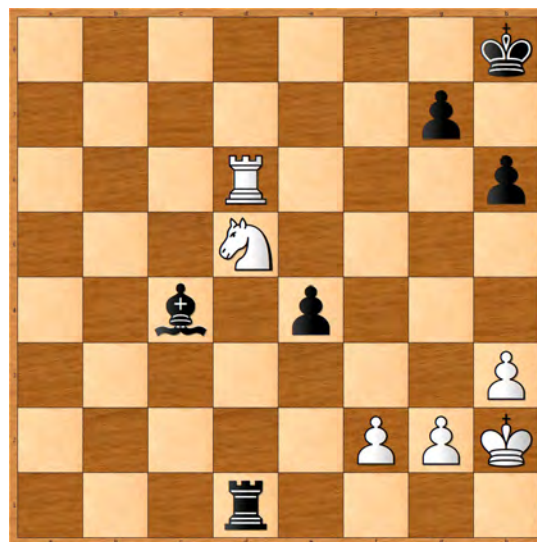
Snelschaakpartij chess.com 25 juni 2021

1...Txf1+ dit paard is gratis mee te pakken, want terugnemen is mat: **2.Kxf1 Tf8#** In een echte partij is die constatering voldoende om de zet uit te voeren. Maar als je wel verder kijkt, valt al snel op dat er voor wit na **2.Kh2 Tcc1!** ook geen houden meer aan is. Dat het hierna nog vijf zetten duurt voordat de koning definitief naar de andere wereld geholpen wordt, is te danken aan alle treiterschaakjes die de torens nog in petto hebben: **3.Th8+ Kg6 4.Th6+ gxh6 5.Tg8+ Kf6 6.Tg6+ fxg6 7.f3 Th1#**

Stelling 2: Peter Hoogakker – Laurens Pollmann

Bekercompetitie Rode Loper 22 maart 2023

Het paard op d5 lijkt ten dode opgeschreven, maar wit heeft een escape. **1.Td8+! Kh7 2.Pf6+ gxf6 3.Txd1.** Wit staat een kwaliteit voor en mag op eindspeltechniek gaan proberen de volgende ronde van het toernooi te bereiken.

Stelling 3: Chris Regeling – Jan Jansen

*Externe competitie SOS, DRL2 –
Lekstroom 1, 12 april 2023*

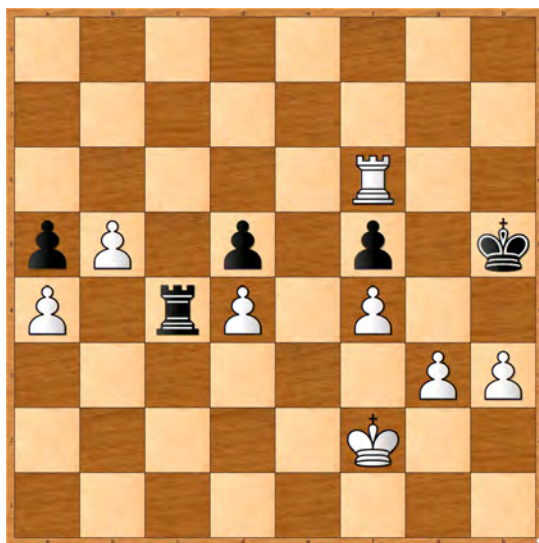
1.Ph6+ Kg7 2.Pxf7! Tdxf7 (Stockfish geeft ook 2...f5 als

verdedigingsmogelijkheid, maar wit slaat ook dan het paard op e6 en de loper ontkomt na wat afruilen.) **3.Txe6** Naast het pionnetje winst dat deze manoeuvre heeft opgeleverd, staat nu veel beter omdat de zwarte pion op d6 niet meer te verdedigen is.

Stelling 4: Chris Regeling – Jan Jansen

Externe competitie SOS, DRL2 –

Lekstroom 1, 12 april 2023

Uit dezelfde partij. Zwart aan zet:

1...Tc2! met eeuwig schaak. De toren kan de koning blijven bezighouden ook als deze dichterbij komt. Immers, als de toren geslagen wordt, is het pat! Hier dringt zich de vraag uit de inleiding op. Is dit nu tactiek of niet?

Stelling 5: Elmer van Veenendaal – Rob Linssen

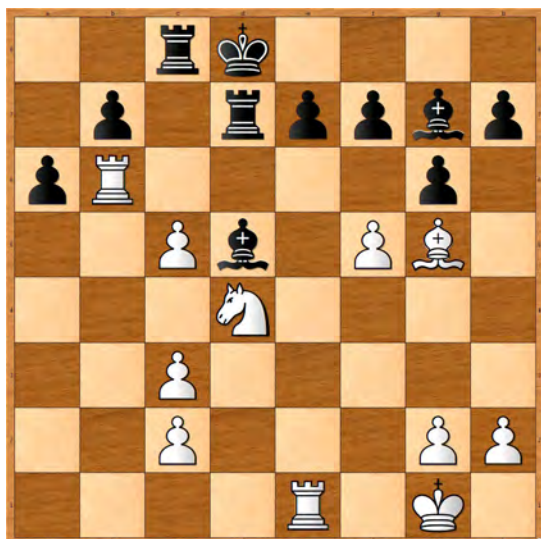
Externe competitie SOS, DRL2 –

Lekstroom 1, 12 april 2023

Uit de spectaculaire overwinning van Rob op topper Elmer van Veenendaal het rustig ogende **1... h3!** Is het wegjagen van loper tactiek? Toch wel. Hij heeft geen goede velden meer. Waar hij zich ook heen beweegt, het kost een kwaliteit **2.Lh4 Pf4** (**2...Pc3** met hetzelfde idee, maar is een fractie minder vanwege **3.Txe6**) en als de toren op e2 wijkt, valt het paard. Na het gespeelde **2.Le3?!** volgt **2...Pxc3** en de toren op e2 kan meteen al geen kant meer op.

Stelling 6: Henk Dissel – Janton van Apeldoorn

KNSB-competitie DBC1 – DRL1 15 april 202

Zeer vers van de pers... maar eigenlijk te mooi om te laten liggen voor deze rubriek. Wit stond niet al te best. De triplepion verdient bijvoorbeeld alles behalve de schoonheidsprijs, maar met de volgende, maar wit krijgt hier toch een mooie kans om de stelling gelijk te trekken. **1.Txe7 Txe7 2.Td6+! Ke8 3.Lxe7 Kxe7 4.Txd5.**

